

2.14. OBSZAR O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU

Łążyn to miejscowość położona w gminie Lubawa, powiecie iławskim województwie warmińsko – mazurskim. Łążyn to w zasadzie wieś zwarta. Centrum Łążyna znajduje się na skrzyżowaniu drogi powiatowej 1222N z drogami gminnymi 147021N i 147024N odchodzącymi od tej drogi. Wzdłuż wymienionych dróg znajdują się punkty o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców wsi.

Największe znaczenie spośród wyżej nadmienionych punktów ma świetlica wiejska, która pełni w miejscowości funkcje kulturalno – społeczne. To w niej mieszkańcy mogą spotykać się na wspólnych zabawach, festynach a w szczególności podejmować ważne decyzje podczas zebrań wiejskich.

Drugim miejscem o szczególnym znaczeniu jest niedawno powstały plac zabaw. Stanowi on miejsce integracji dzieci i ich rodziców. Dzięki niemu najmłodszy mieszkańcy mogą wypoczywać w sposób aktywny i na świeżym powietrzu. Miejsce to sprawia dzieciom największą frajdę.

W ramach realizacji projektu systemowego przez Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Lubawa pod nazwą: „Aktywna rodzina” w 2009 r. utworzono Centrum Aktywności Lokalnej w Łążynie. W ramach działalności CAL prowadzone są warsztaty animacyjne – aktywnego spędzania czasu wolnego, zajęcia plastyczne, warsztaty kulinarne, warsztaty komputerowe, warsztaty decoupage, gry i zabawy, aerobic oraz warsztaty graffiti. Funkcjonuje także Publiczny Punkt Dostępu do Internetu. Placówka wsparciem w 2010 r. objęła 84 osoby. W placówce zorganizowano wiele imprez integracyjnych dla dzieci, młodzieży oraz społeczności lokalnej m.in.: Choinka, Piknik Rodzinny „Lato na wesoło – Zawsze Razem” w ramach obchodów Europejskiego Roku Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym, Piknik/Festyn w ramach Projektu „Aktywna Rodzina”, Bał Przebierańców – Pożegnanie lata, Dzień Piezonego Ziemniaka, Halloween, Wigilia.

Czwartym z kolei miejscem (punktem) o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców Łążyna jest boisko sportowe mieszczące się za budynkiem świetlicy wiejskiej. Jest to również centrum spotkań integracyjnych oraz miejsce aktywnego wypoczynku. Stanowi ono ważny obiekt dla mieszkańców Łążyna z uwagi chociażby na działalność klubu piłki nożnej LZS AVISTA Łążyn grający w B-klasie.

We wsi Łążyn od 1916 roku działa Ochotnicza Straż Pożarna. Siedziba OSP znajduje się tuż obok świetlicy wiejskiej. Obecnie OSP liczy 43 członków. W skład OSP Łążyn wchodzi również drużyna pożarnicza kobiet, jedyna jak do tej pory żeńska drużyna pożarnicza w Gminie Lubawa. Ochotnicza Straż Pożarna zasługuje na szczególną uwagę, ponieważ to ona łącznie z Radą Sołecką i Ośrodkiem Pomocy Społecznej Gminy Lubawa jest inicjatorem wszelkiego rodzaju imprez, pikników, festynów i zabaw zarówno dla mieszkańców Łążyna jak i spoza granic miejscowości.

W miejscowości Łążyn na uwagę zasługują cztery obiekty sakralne – dwie kapliczki przydrożne oraz dwa krzyże. Pierwsza kapliczka przydrożna – murowana – z figurką Matki Bożej z Dzieciątkiem znajduje się na skrzyżowaniu drogi powiatowej z gminnymi. Druga kapliczka przydrożna również murowana przedstawiająca Matkę

Bożą usytuowana jest nieopodal sklepu. Krzyż przydrożny – pierwszy znajduje się tuż obok drogi gminnej 147021N, natomiast drugi znajduje się tuż za zabudowaniami wsi przy drodze krajowej podążając w kierunku Rumienicy. Miejskowa społeczność spotyka się w tych miejscach podczas nabożeństw majowych.

Ważnym punktem znajdującym się w obszarze o szczególnym znaczeniu jest sklep spożywczo – przemysłowy w Łążynie. Jako jedyny zaopatruje on mieszkańców w najpilniejsze artykuły codziennego użytku. Sklep znajduje się przy drodze gminnej nr 147024N.

Obok sklepu zachowała się stara „zabytkowa” pompa. Dzięki właścicielowi została ona odrestaurowana, niestety nie funkcjonuje. Jednakże „cieszy oko” i przyciąga swoim wyglądem niejednego klienta. Dawniej pompa zaopatrywała w wodę okolicznych mieszkańców. Obecnie – w dobie wody z sieci wodociągowej stanowi jedynie walor artystyczny.

Na skraju obszaru o szczególnym znaczeniu znajdują się dwa obiekty zasługujące na szczególną uwagę tj. jezioro Zwiniarz i grodzisko. Jezioro Zwiniarz znajduje się na zachód od Dąbrówna i na południowy – wschód od Lubawy na wysokości 170,1 m n.p.m. Zajmuje ono ok. 56 ha i graniczy zarówno z Łążynem jak i Zwiniarzem (sąsiednią wsią). Zbiornik ma silnie wydłużony kształt. Jego długość wynosi 2,2 km a szerokość 0,56 km. W północnej części wypływa jeden niewielki ciek – Struga. Na podstawie rozporządzenia Nr 17 Wojewody Warmińsko – Mazurskiego z dnia 20 czerwca 2007 r. z późniejszymi zmianami powołano Zespół przyrodniczo – krajobrazowy Jeziora Zwiniarz. W najbliższym otoczeniu jeziora znajdują się pola i łąki, zabudowania okolicznych wsi oraz, na południu niewielki kompleks lasu. Bezpośrednio nad brzegiem jest wąski pas olchy z niewielką domieszką wierzby. Szuwar jest słabo rozwinięty i czasami występuje wysypowo. W szuwarze dominuje trzcina, turzyce, tatarak, jeżogłówka i manna.

O rozwoju osadnictwa historycznego świadczy grodzisko wczesnośredniowieczne pochodzące najprawdopodobniej z IX – XIII w. Położone jest ono na pograniczu jeziora Zwiniarz i wsi Łążyn. Pierwotnie miało kształt elipsy, natomiast do dziś zachował się jedynie kształt podkowy (o średnicy 35 m.), jako wynik przeprowadzenia w czasach nowożytnych w tym miejscu drogi i odcięcia jego połowy do celów komunikacyjnych. Dookoła grodziska znajduje się szeroki i głęboki parów, stanowiący w przeszłości fosę. Grodzisko najprawdopodobniej było użytkowane od IX do XII w.

W miejscowości Łążyn znajduje się Stacja Uzdatniania Wody, która rozbudowana została w 2006 r. i dofinansowana z funduszy unijnych w ramach projektu pn: „Rozbudowa stacji uzdatniania wody z rurociągami doprowadzającymi w m. Łążyn, gmina Lubawa”. Projekt został realizowany w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego na lata 2004 – 2006 i obejmował montaż dwóch sztuk zbiorników retencyjnych po 100 m³ każdy oraz wykonanie robót ogólnobudowlanych i nowej instalacji wodnej, kanalizacyjnej, wentylacyjnej i grzewczej w budynkach stacji. Całkowity koszt projektu wyniósł 917.729,53 zł z czego z EFRR: 688.297,14 zł oraz 89.356,95 zł z dotacji budżetu Państwa. Gmina z budżetu dofinansowała 15% inwestycji co stanowi kwotę 140.075,44 zł. Stacja Uzdatniania Wody znajduje się na początku wsi jadąc drogą powiatową w kierunku Rumienicy.

W Łążynie znajdują się również dwa niewielkie warsztaty samochodowe. Stanowią one poza rolnictwem dodatkowe miejsca pracy. Jeden warsztat samochodowy

znajduje się naprzeciwko świetlicy wiejskiej, natomiast drugi – warsztat blacharsko – lakierniczy znajduje się na skrzyżowaniu dróg powiatowej z gminnymi.

Na uwagę zasługują też obiekty użyteczności publicznej. Takim jest przystanek autobusowy – murowany, znajdujący się przed skrzyżowaniem drogi powiatowej z gminnymi. Często korzystają ze środków komunikacji publicznej mieszkańcy nieposiadający własnych środków lokomocji oraz uczniowie głównie w okresie szkolnym.

Najbliższy Urząd Pocztowy znajduje się w mieście Lubawa oddalonym od wsi o ok. 8km. Dlatego też ważne znaczenie dla mieszkańców Łążyna ma Agencja Poczтовая, która znajduje się w sklepie.

Rysunek nr 2

OBSZAR O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU

